

FlexNyt

Indhold

- **Nyt hygiejnekursus skal sikre mod smittespredning**
- **Sådan undgår du, at kulden svækker desinfektionsmidlerne**
- **Integreret plantebeskyttelse – IPM**
- **Pas på stubhøjden, når der slås græs sent i november**
- **Husk, at heste skal have hestepas**
- **Hitliste over højeste avlsindekser for får og væddere – oktober 2017**
- **Husk vand til hønsene**
- **Vinterfodring af heste**
- **Omlægningstid for økologisk oksekød**
- **De gamle racer vinder frem i de danske stalde**

Grise

Nyt hygiejnekursus skal sikre mod smittespredning

Nyt e-kursus skal sikre, at der er styr på hygiejnen i grisestalden, så sygdomme og bakterier ikke kommer med ud af stalden. Det nye kursus er udviklet af Rådgivningstjenesten for husdyr-MRSA på Statens Serum Institut for Fødevarestyrelsen. Fra 1. januar forventes det, at en ny bekendtgørelse træder i kraft, så kurset bliver obligatorisk for stort set alle, der arbejder med levende grise, både ansatte i svinebesætninger, på samlested, marked eller på slagteri samt for chauffører, der transporterer levende grise.

Læs mere på www.foedevarestyrelsen.dk/Nyheder.

Info

Sådan undgår du, at kulden svækker desinfektionsmidlerne

Når temperaturen kommer under 5°C, svækkes de fleste desinfektionsmidler. Det går ud over f.eks. kalvenes sundhed, hvis skåle, hytter m.m. ikke er desinficeret godt nok. Men der er flere enkle løsninger.

Effektiv rengøring og desinfektion af kalvebokse, hytter m.v. er helt central for kalvenes sundhed. Især i forhold til at forebygge diarré. Men det er vigtigt at være opmærksom på, at effektiv desinfektion både kræver et virksomt desinfektionsmiddel, en tilstrækkelig koncentration og en passende temperatur. Det sidste kan gøre desinfektion til en udfordring i vinterhalvåret.

Når temperaturen falder til under 5 °C, vil effekten af de fleste desinfektionsmidler blive kraftigt forringet. Et stykke hen ad vejen kan udfordringen løses ved at øge koncentrationen af desinfektionsmidlet (se emballage eller produktblad) eller ved at øge temperaturen af den desinficerende opløsning.

En anden løsning kan være at desinficere ved brænding med gasbrænder. Brænding er en effektiv desinfektionsform. Specielt coccidier og cryptosporidier er meget følsomme overfor den varmepåvirkning, der opnås selv ved en let flampering med en blød (gullig) gasflamme.

Men pas på, hvis der er halm eller andet brændbart i nærheden.

Kilde: Henrik Læssøe Martin, SEGES HusdyrInnovation, Sundhed, velfærd og reproduktion, kvæg

Mark

Integreret plantebeskyttelse – IPM

SEGES har udarbejdet en række strategier til bekæmpelse af bl.a. væselhale og dræbersnegle. Se de forskellige strategier på www.landbrugsinfo.dk/planteavl.

Mark

Pas på stubhøjden, når der slås græs sent i november

Der skal sættes en stubhøjde på mindst 7 cm, når græsset slås sent i november!

Vejret har i slutningen af oktober og begyndelsen af november artet sig godt. Hvis det fortsætter, og det tyder vejrudsigten på, vil der være mulighed for at slå det sidste slæt græs i sidste halvdel af november.

Slår du græsset i normal stubhøjde på 4-5 cm, er der for lidt oplagsnæring til at modstå en normal vinter, og så har du på forhånd ødelagt muligheden for et stort og tidligt 1. slæt græs i 2016. Det er derfor ekstra vigtigt, at maskinstationen indstiller skårlæggerne rigtigt og sætter mindst 7 cm stubhøjde på de græsmarker, der skal høstes græs på i 2018, selv om det ofte er ensbetydende med en lidt "flosset" klipning!

Heste

Husk, at heste skal have hestepas

Deadline for udstedelse af hestepas er 12 måneder fra hestens fødselsdato. Der skal dog være ansøgt om pas senest 10 måneder efter hestens fødselsdato.

Hvis passet ikke er udstedt rettidigt, vil det blive mærket som duplikat- eller erstatningspas, og hesten vil blive udelukket fra slagtning til konsum.

Det er ikke længere muligt blot at sætte en chip-label i passet, hvis hesten chipmærkes. Enten skal siden med labelen lamineres af pasudstedende organisation, eller chipnummeret skal være printet i passet.

Husk, at passet skal være ved hesten, så det altid kan forevises ved kontrol, eller hvis hesten skal behandles af dyrlægen. Passet skal også altid følge hesten ved transport.

I øvrigt henvises til SEGES Heste. Se mere på www.landbrugsinfo.dk/hestepas

Får og væddere

Hitliste over højeste avlsindekser for får og væddere – oktober 2017

Hitlisterne viser, hvilke får og væddere der har de højeste avlsindekser inden for hver race. Listerne kan bruges til at forbedre besætningens resultater.

Hver hitliste udgør et katalog over dyr med de højeste avlsværdier inden for hver race og kategori. Hitlisterne kan anvendes af såvel avlere som producenter til at finde avlsdyr, der kan forbedre besætningens resultater. På vædderhitlisterne findes potentielle avls- og brugsvæddere, og på hitlisten for får findes også potentielle mødre til kommende avlsvæddere.

Det er dog altid nødvendigt at besigtige et potentielt avlsdyr og bedømme dets fysiske tilstand (konstitution, kønsorganer m.v.), før det bruges til avl.

Se hitlisterne her www.landbrugsinfo.dk/Faar-og-geder og www.landbrugsinfo.dk/Faar-og-geder/nubiske.

Høns

Husk vand til hønsene

Når frosten nærmer sig, skal du huske hønsene. Ikke fordi hønsene ikke kan tåle frost – de kan faktisk tåle ganske meget frost. Du skal bare undgå, at det trækker i hønsehuset – det kan hønsene ikke fordrage. Det er i første række ikke kulden, der er skyld i, at hønsene ikke lægger æg i vinterperioden. Det skyldes mest mangel på lys.

Det er vigtigt, at du hele tiden sørger for, at der er adgang til optøet vand. Når det fryser, skal du mindst én gang om dagen – helst om morgenen – sørge for tøt vand (det er bedst at give dem vand to gange om dagen). Man kan købe en lille varmeplade, som kan sættes under vandautomaten, hvis man vil slippe for bøvlet. En varmeplade koster ca. 300 kr.

Heste

Vinterfodring af heste

Efteråret har været mildt, men snart kommer den første nat med frost. Det betyder, at græsset sikkert vil gå i stå, og hestene skal over på vinterfoder. Det græs, som de har haft mulighed for at æde, skal udskiftes med andet grovfoder. Det er vigtigt, at overgangen fra græs til konserveret foder sker langsomt og helst over 2-3 uger. Hvis overgangen sker for hurtigt, kan mikroorganismene i hestens tyktarm og blindtarm ikke nå at omstille sig. Så er der risiko for, at hesten får kolik – eller andet bøvl med fordøjelsen.

Hesten vil helst æde hele dagen, hvis der er mulighed for det. Det skyldes ikke, at hesten er specielt forædt, men at den har en lille mavesæk og derfor ikke kan optage meget foder på én gang. Heste er specielt udviklet til at omsætte tungt fordøjelige fodermidler. Hvis hesten selv kunne vælge frit, ville den mest æde tørt og tungt fordøjeligt græs. Det valg har hesten ikke i stalden. Derfor er den afhængig af, at vi tildeler den meget tungt fordøjeligt foder, som den kan æde det meste af døgnet, og kun lidt let fordøjeligt foder som f.eks. havre, byg og majs.

For at sikre at hesten ikke får for meget eller for lidt protein, bør du få udtaget en foderanalyse af især grovfoderet. Når du er i gang, bør du også få udtaget en mineralanalyse, så du kan sikre, at også mineralsiden kan afbalanceres. En foderanalyse koster ca. 500 kr., og en mineralanalyse koster ca. det samme. Dit lokale kvægbrugskontor kan være behjælpelig med at få analysen udtaget og indsendt.

Øko-kvæg

Omlægningstid for økologisk oksekød

Der har været en del spørgsmål vedrørende, hvornår et dyr kan sælge som økologisk, efter at besætningen er omlagt.

Kreaturer kan slagtes som økologiske, hvis de er født, efter besætningen er påbegyndt omlægning, eller hvis de har levet mindst 12 måneder og mindst $\frac{3}{4}$ af deres liv som økologisk.

Der er en undtagelse ved "24 måneders samtidig omlægning". Hvis bedriften vælger denne model for omlægning, skal alle økologiregler for dyr og jord på bedriften opfyldes i hele perioden. Efter de 24 måneder kan alle dyr slagtes som økologiske uanset alder på omlægningstidspunktet. Fordi alle økologiregler skal opfyldes i hele perioden, er "samtidig omlægning" mest relevant i kødkvægsbesætninger med høj selvforsyningsgrad. Det er typisk ikke relevant for omlægning af malkekvægsbesætninger, fordi der indkøbes foder.

Kilde: Landskonsulent, Birgit Ingvorsen, SEGES Økologi Innovation

Grise

De gamle racer vinder frem i de danske stalde

Den sortbrogede danske landracegrise er tilsyneladende blevet mere populært blandt avlere og forbrugere.

I hvert fald viser de seneste tal indhentet af Landbrugsstyrelsen, at bestanden af grisen med de sorte pletter og de lange ører er vokset siden 2013, hvor den talte 130 dyr. I 2016 var bestanden på 395 dyr.

I samme periode er antallet af avlere også steget. I 2013 var der 20 avlere af sortbroget landrace i Danmark, mens der i 2016 var mere end det dobbelte – nærmere bestemt 50 avlere.

Den sortbrogede gris – der er kendt for sin høje frugtbarhed og sine gode moderegenskaber – kan i Danmark dateres helt tilbage til middelalderen. I slutningen af 1800-tallet gik bestanden imidlertid tilbage, da mere hurtigt voksende og bacon-egnede griseracer kom på markedet og langsomt udkonkurrerede den sortbrogede gris.

Udover fremgang for sortbroget landracegris viser de seneste tal indhentet af Landbrugsstyrelsen også fremgang for de fleste gamle kvægracer. For eksempel nåede bestanden af jysk kvæg i 2016 sit højeste niveau siden 1997, hvor bestanden var på omkring 126 dyr. I 2016 var bestanden på 988 dyr.

Fremgang er der også at spore for dansk landraceged, der i 2005 havde en bestand på 400, og i 2016 en bestand på 1379 dyr.

Derimod ses der hos en række andre gamle husdyrracer, blandt andet landracefår og hvidhovedet marskfår, en lille tilbagegang fra 2015-2016, og samlet set er langt de fleste gamle husdyrracer stadig truede af udryddelse.

Fakta om bevarelsen af gamle danske husdyrracer

- Miljø- og Fødevareministeriet giver tilskud til at bevare gamle danske husdyrracer som eksempelvis rød dansk malke race anno 1970, dansk landfår og den jyske hest.
- Formålet med tilskuddet er at tilskynde ejere af gamle husdyrracer til at avle og registrere renrace dyr og dermed forhindre udryddelse af de truede gamle husdyrracer.
- Landbrugsstyrelsen står for at udbetale tilskuddet, mens Bevaringsudvalget står for den overordnede koordinering af arbejdet med ordningen.
- I 2017 modtog Landbrugsstyrelsen 170 ansøgninger om tilskud til gamle danske husdyrracer, hvilket var 37 mere end året før.
- I alt blev der i 2017 udbetalt tilskud for cirka 1,4 millioner kroner til bevarelsen af gamle husdyrracer.

Artiklerne er udarbejdet i samarbejde med medarbejdere i LMO – partner i Dansk Landbrugsrådgivning og udsendes til følgende DLBR-virksomheder: Djursland Landboforening, SAGRO, Sønderjysk Landboforening, Østdansk Landboforening, LandboNord, LandboThy, Landbrugsrådgivning Syd, nf plus, LHN, Landbo Limfjord, VKST, Lemvigegnens Landboforening, LandboSyd, Agri Nord og LMO. Dette FlexNyt er udgivet tirsdag i den angivne uge. Ønsker du oplysninger om indholdet i FlexNyt, er du velkommen til at kontakte din rådgiver eller Dorte Marcussen, SEGES, Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Aarhus N, tlf. 8740 5596

